

Ca l'Escultor

Folgueroles

Ubicació

Comarca: Osona
Lloc/Adreça: Carrer Major, 31
Emplaçament A l'extrem de ponent del nucli antic, tocant a la placeta de cal Turu
Alçada: 547 m.s.n.m

Coordenades:

Latitud: 41.93863
Longitud: 2.31754
UTM Est (X): 443426
UTM Nord (Y): 4643188

Classificació

Número de fitxa 08083 - 126
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Modern Contemporani Popular
Segle XVIII-XIX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Revestiment degradat
Protecció Legal
Tipus de protecció: BPU
Observacions protecció: BPU-AEA. Catàleg de béns a protegir del POUM de Folgueroles.
Data aprovació: dc., 30/06/2021 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Ref. Cad.: 3533407DG4433S

Fitxes associades:

[El Godaiol](#)

[Lloses de marge de ca l'Escultor](#)

[Conjunt del nucli antic de Folgueroles](#)

Autoria de la fitxa Adriana Geladó Prat

Data de registre de la fitxa: dg., 16/01/2022 - 20:12

Descripció

Edifici entremetgeres format per diversos cossos adossats, amb un espai de pati i jardí posterior al que es pot accedir des de l'avinguda de l'Atlàntida. El volum principal, de planta rectangular, presenta una coberta de teula àrab de dues vessants, amb el carener paral·lel a la façana principal i un ràfec de maons sostingut amb una solera de llates i bigues de fusta. Està distribuït en planta baixa, pis i golfes, amb el parament principal orientat a tramuntana. Totes les obertures són rectangulars, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i les llindes planes. De la planta baixa destaca el portal de grans dimensions, que compta amb les impostes motllurades. Al pis s'obren dos finestrals amb sortida a dos balcons simples, amb les llosanes motllurades i les baranes de ferro treballat. Les llindes d'aquests finestrals estan decorades amb una motllura apuntada a mode d'arc conopial. Les finestres de les golfes tenen els ampits motllurats, exceptuant la central. Es tracta d'una finestra balconera delimitada amb una barana de fusta treballada. La façana presenta un revestiment arrebossat i pintat, amb diverses reparacions efectuades amb ciment. Adossat a la façana de migdia, que està orientada al pati posterior, hi ha un volum rectangular amb teulada d'una sola vessant, organitzat en dos nivells i amb una galeria oberta al pis. Tant el pati com els volums auxiliars que s'hi ubiquen estan delimitats amb una tanca de pedra rematada amb lloses planes. Aquesta tanca compta amb una porta d'arc escarser bastida amb maons, que li dona accés des de l'espai que en origen estava destinat a l'hort.

Observacions:

Altres noms relacionats amb l'edifici: ca la Manyana, can Manyana, Ateneu de Folgueroles.

Història

Es tracta de la casa pairal de la nissaga dels escultors Pujol, documentats a Folgueroles des de l'any 1721 i fins a l'any 1803. Segimon Pujol, autor del retaule major i del retaule del Sant Crist de l'església parroquial de Santa Maria de Folgueroles, es va instal·lar a l'edifici l'any 1721. L'any 1728 el va comprar als marmessors de Francesc Roca, veí de Vilanova de Sau. Els Pujol continuaren visquen a la casa mentre residiren al poble, tot i que també s'emparentaren amb els propietaris del mas Godaiol (entre d'altres famílies benestants), on una branca de la família hi acabà residint. L'any 1803, Segimon Pujol i Santaló, que havia heretat la casa del seu pare l'any 1797, la va vendre per 1500 lliures a Jaume Planas (avi matern de Josepa Santaló i Planas, mare del poeta Jacint Verdaguer), de qui va cobrar una paga i senyal. En aquest moment, la casa era habitada pel germà de Segimon, Josep Pujol i Santaló, el qual no estava d'acord amb la venda i va posar un plet contra el nou propietari, a qui no permetia segar el blat del camp que hi havia situat a la part del darrera de l'edifici. El plet no va prosperar i va haver de ser retirat. Finalment, Josep Pujol marxà de Folgueroles el mateix any 1803.

Durant els primers anys de la postguerra, l'edifici fou la seu d'una petita fonda regentada per la Mercè "Manyana" (procedent de can Many de la Ricardera, sobrenom derivat de la reducció del final del nom Fussimanya, masia d'on provenia la seva família). Posteriorment, els propietaris de cal Campaner hi obriren un cafè i una botiga. Durant la dècada dels anys 50, l'edifici fou la seu d'una carnisseria situada a la planta baixa, es continuà amb el cafè i s'hi llogaven habitacions. L'any 1989 passà a ser la seu de l'Ateneu de Folgueroles, entitat sense ànim de lucre destinada a la revitalització de la vida cultural i social del poble. Aquesta associació llogà l'edifici i hi feu diverses d'obres d'adequació, portades a terme pels mateixos socis. Hi tenien una sala d'exposicions i conferències i un pati exterior. S'hi van desenvolupar un gran nombre d'activitats culturals i socials, en algunes ocasions amb la presència de diverses personalitats de

renom com escriptors, polítics, agents culturals...

Bibliografia

ARUMÍ I BERGA, Pilar (Coord.) (2006). *Folgueroles casa x casa*. Folgueroles: Ajuntament de Folgueroles, p. 87.

ATENEU DE FOLGUEROLES (2009). “20 anys de l’Ateneu”. *La Falguera* n° 31, p. 25.

“Ca l’Escultor”. *La Falguera* n° 20, 2003, p. 34-36.

MORATÓ, David; PONCE, Santi; ROVIRÓ, Xavier; TORRENTS, Jacint; TORRENTS, Carme; VILAMALA, Joan; VILAMALA, Jordi; XUTGLÀ, Montserrat (2000). *Folgueroles. Societat i vida d’un poble*. Vic: Eumo Editorial, p. 231, 255-256, 350.

NAVARRO ACEBES, Ferran (2021). *Catàleg de béns a protegir. R18/07 Pla d’Ordenació Urbanística Municipal de Folgueroles*. Consultat 24 octubre 2021, des de <https://dtes.gencat.cat/rpucportal/> Núm. Identificació PAP.07.

VILAMALA, Joan (2010). “Dues cases relacionades amb els Pujol, escultors de Folgueroles. El Godaiol i Ca La Manyana”. *La Falguera* n° 32, p. 15-17.

VILAMALA, Joan (2016). “Joan i Segimon Pujol i Planas. Dos germans militars de Folgueroles del segle XIX”. *La Falguera* n° 45, p. 15.

VILAMALA, Joan (2016a). “Josep Pujol i Santaló, el darrer escultor de Folgueroles”. *Ausa*, XXVII, núm. 177, p. 543, 552-554.

